

Naturskyddsföreningen
Huddinge

SAMRÅD

2024-10-18

Till
Envigo AB
Järnbrogatan 3B
602 24 Norrköping

linnea.andersson@envigo.se

Samråd med anledning av Defra Återvinning AB:s kommande ansökan för täkt-, deponi- samt återvinningsverksamhet på fastigheten Björksättra 1:3 i Huddinge

Naturskyddsföreningen Huddinge har lämnats tillfälle att lämna synpunkter, förslag och invändningar på nämnda förslag. Projektets benämning enligt samrådsunderlaget är Gladö Cirkulär Masshantering.

Våra utgångspunkter

Naturskyddsföreningens strävan i alla sammanhang är att slå vakt om vår natur och vår miljö. Vi arbetar långsiktigt med grund i vetenskap och fakta mot alla former av natur- och miljöförstöring samt mot negativ påverkan på vårt klimat.

Projektet

Vi har valt att nedan citera de avsnitt i informationsbrev och samrådsunderlag, som belyser projektets omfattning och karaktär ur de aspekter som vi i första hand vill bevaka.

Ur Informationsbrevet

Bakgrund (sid 1):

”Defra Återvinning AB (”Defra”) har idag tillstånd för återvinnings- och krossverksamhet inom fastigheten Björksättra 1:3, se figur 1. Defra ska verka långsiktigt och på bästa sätt utveckla Björksättra 1:3 med hållbarhet i fokus.

Ambitionen är att i nära samarbete med kommunen säkerställa det långsiktiga behovet av industri- och verksamhetsmark och därmed hjälpa kommunen att kunna behålla arbetsplatserna inom kommunen. Huddinge kommun är i en expansiv utvecklings- och omvandlingsfas. Förutom behov av ytor till nya industri- och verksamhetsområden leder omvandlingen till ett stort behov av ballastprodukter, schaktmassehantering och återvinning samt omhändertagande av entreprenadberg. Därmed kan konstateras att den planerade anläggningen är väldigt strategiskt placerad i kommunen och regionen. Bolaget avser därför ansöka om ett tillstånd enligt 9 och 11 kap. miljöbalken för täkt- och deponi- samt återvinningsverksamhet.”

Verksamhetens omfattning (sid 2):

”Inom anläggningen avses följande verksamhet bedrivas:

- Brytning av berg, morän
- Deponering av inert avfall (utfyllnad av brytområde)
- Mottagning av avfall för anläggningsändamål

- Mottagning av avfall för återvinning
- Mottagning av entreprenadberg för förädling
- Uppställning och drift av mobilt asfaltverk
- Uppställning och drift av betongstation
- Våtsikt
- Hygieniseringsanläggning

Verksamheten kommer att omfatta tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken då verksamheten kommer att innefatta bortledning av grundvatten.

Verksamhetsområdet uppgår till cirka 26 ha och brytområdet till cirka 11,5 ha. Då berget kommer att brytas på djupet kommer deponin att utgöras av den yta inom vilket berget bryts ut. Inom planerat verksamhetsområde kommer även återvinnings- och krossverksamhet att bedrivas, vilket Defra sedan tidigare har tillstånd för.

Med detta brev vill Defra informera enskilda samt särskilt berörda om kommande ansökan vilken kommer avse en täktverksamhet under 30 år medan deponerings- och återvinningsverksamheten avser ett icke tidsbegränsat tillstånd.”

Ur Samrådsunderlaget

1.2 Bolaget (sid 6):

”Defra Återvinning AB ägs gemensamt av DeLaval International AB (DeLaval) och Frentab Återvinning AB (Frentab) i syfte att utveckla delar av fastigheten Björksättra 1:3 (fastigheten), Huddinge kommun.

DeLaval är ett familjeägt företag som grundades för 140 år sedan och har idag 4 500 medarbetare samt finns representerat i mer än 100 länder. DeLavals alla affärer präglas av långsiktighet, kompetens och kvalitet.

Frentab koncernen, också ett familjeägt företag, grundades 1984 och har idag 130 anställda, med säte i Gustavsberg, Värmdö kommun. Frentabs affärer styrs av respekt, affärsmässighet och nytänkande.”

3.4 Naturmiljö (sid 22):

”Enligt länsstyrelsens karttjänst ”Länskarta Stockholms län” ligger den planerade verksamheten inte inom något skyddat område såsom djur- och växtskyddsområde, naturreservat eller nationalpark. Verksamheten är inte heller belägen inom något riksintresse för naturmiljön.

Enligt Skogsstyrelsens databas ”Skogens Pärlor” återfinns närmst belägna naturintresse cirka 140 m nordväst om planerad verksamhetsgräns. Objektet utgörs av en nyckelbiotop i form av en barrskog, se Figur 3.4.1. Biotopkaraktären utgörs av hög och jämn luftfuktighet, värdefull kryptogamflora samt värdefull kärlväxtflora. Biotopen är belägen inom ett naturreservat benämnt ”Gladö Kvarnsjön”, vilket beskrivs som ett skogsreservat med möjlighet till rekreation i form av vandring på Sörmlandsleden och Huddingeleden. I skogsmarkerna finns bland annat populära svamp- och bärmarker och goda badmöjligheter finns i Kvarnsjön.

I övrigt återfinns ytterligare en nyckelbiotop och ett naturvärde inom den södra delen av naturreservatet, cirka 200-300 m från planerad verksamhetsgräns.

Övriga naturintressen är enligt Skogens Pärlor belägna längre ifrån planerad verksamhet.

Enligt Artportalen finns flera inrapporterade fynd inom planerat verksamhetsområde. Endast fem arter är dock rödlistade och utgörs av tallticka, talltita, garnlav, reliktböck och motaggsvamp. Fynden registrerades under åren 2018 och 2019.

En naturvärdes- samt fågelinventering genomförs under säsongen 2024 inom planerat verksamhetsområde. Resultatet från inventeringarna kommer att beaktas i kommande ansökningsprocess.”

4. Förutsedd miljöpåverkan (sid 26):

”Vid all täkt- och deponi- samt återvinningsverksamhet sker en påverkan inom, men även utanför verksamhetsområdet. För att kontrollera och skapa möjlighet att begränsa miljöstörningar till följd av verksamheten kommer ett kontrollprogram att användas. Kontrollprogrammet ska innehålla villkor, mätmetoder och rutiner för exempelvis damning, buller, utsläpp till vatten samt dokumentation. Utöver kontrollprogrammet kommer Defra återvinning att ingiva en miljörapport per den sista mars varje år på Svenska Miljörapporteringsportalens (SMP) hemsida.”

4.4 Utsläpp til mark och vatten (sid 28):

”Deponiverksamheten bedöms inte ge upphov till några utsläpp av föroreningar till mark eller vatten. Detta då det avfall som mottas och deponeras kommer att utgöras av inert avfall. Med inert avfall menas enligt 3 § deponeringsförordningen ett avfall som har en total lakbarhet, ett totalt föroreningsinnehåll och en ekotoxicitet hos lakvattnet som är obetydlig och inte äventyrar kvaliteten på yt- eller grundvatten. Det får därför ses som uppenbart att mottagna massor inte kommer att medföra någon negativ påverkan på omgivningen.

För att förhindra att eventuella föroreningar lämnar täktområdet och når närliggande vattendrag kommer dagvatten från täktverksamheten att ledas till en eller flera sedimentationsdamm/ar. I sedimentationsdammen tillåts materialet i vattnet att sedimentera innan vattnet leds vidare till recipient.

Även lakvatten från deponin kommer att ledas till en anlagd sedimentationsdamm. Detta för att kunna kontrollera vattnet okulärt samt även utta vattenprover.”

4.5 Naturmiljö (sid 29):

”Naturmiljön kommer att påverkas av att nya ytor tas i anspråk för brytning av berg samt deponering av avfall.”

5. Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivningen (sid 30):

”En ansökan om tillstånd till enligt 9 och 11 kap. miljöbalken ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Defra Återvinning har därav som avsikt att ta fram en MKB som underlag för ansökan om tillstånd för täkt av berg, deponering av inert avfall, återvinningsverksamhet, asfalttillverkning och betongtillverkning på fastigheten Björksättra 1:3

(Sid 31): I MKB:n kommer gränsen för verksamhetsområdet att utgöras av den primära geografiska avgränsningen. Verksamheten innebär dock även en miljöpåverkan utanför verksamhetsområdet vilket innebär att även denna kommer att beskrivas.”

6.2 Samråd för planerad verksamhet (sid 32):

*”Bolaget har för avsikt att skriftligen samråda med följande myndigheter och organisationer:
Myndigheter*

- Länsstyrelsen i Stockholms län
 - Huddinge kommun
 - Försvarsmakten
 - Havs- och vattenmyndigheten
 - Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
 - Naturvårdsverket
 - Räddningstjänsten
 - Skogsstyrelsen
 - Sveriges geologiska undersökning
 - Trafikverket
- Organisationer/Företag
- Naturskyddsförening
 - Ornitologisk förening
 - Företag inom närbeläget industriområde”

Våra synpunkter

Huddinge kommun försöker på flera ställen inom kommunen säkerställa mark för industrier och verksamhet. Parallellt med detta projekt finns långt gångna planer på utvidgning av Norra Lännas verksamhetsområde. Naturskyddsföreningen Huddinge har i sitt remissvar på ny detaljplan för detta område noterat bl a följande:

”Denna redovisning i projektets egen MKB och vår omfattande citering ovan visar med all önskvärd tydlighet vilket brutalt ingrepp denna detaljplan innebär i befintlig natur. Vårt moderna samhälle kräver förvisso markområden där skilda verksamheter kan utvecklas. Men detta innebär samtidigt – och delvis just därför – förstörelse av livsmiljöer och omfattande klimatpåverkan.”

”Med detta sagt har vi ändå försökt betrakta detta projekt på ett konstruktivt sätt. Vilket inte är lätt – en omfattande plansprängning under ett antal år av stora bergmassor i en skog med höga naturvärden är svårsmält för de miljö- och naturvänner, som utgör Naturskyddsföreningen. Finns det verkligen inte mark med bättre naturliga förutsättningar, i kommunen eller dess närhet? Att gå in i detaljer och t ex diskutera projektets konsekvenser för rödlistade arter m m känns tyvärr inte särskilt meningsfullt.”

Kanske gäller det nu föreliggande projektet i Gladö industriområde sådan mark med bättre naturliga förutsättningar – även om det också här krävs omfattande bergssprängning? Dessvärre innehåller området också värdefull hällmarkstallskog, men det är förmodligen svårt att inom kommunens gränser hitta orörd mark utan naturvärden.

En grundläggande förutsättning för den planerade deponiverksamheten är dock att alla risker med deponering av avfall på mark elimineras. Den nu pågående rättegången mot företaget Think Pink visar med förskräckande tydlighet på sådana risker med oersättliga konsekvenser för miljö, vatten och kringboende. Vi förutsätter att beslutsfattarna i sådana här ärenden tagit till sig bl a Naturvårdsverkets rapporter.

Med detta sagt vill Naturskyddsföreningen Huddinge inte motsätta sig redovisade planer för täkt-, deponi- samt återvinningsverksamhet på fastigheten Björksättra 1:3 i Huddinge. Vi emotser fortsatt samråd med insyn i projektets utveckling.

/Styrelsen
Naturskyddsföreningen Huddinge